

Resolusjon nr. 7

Vedtatt av Høyres landsmøte 2010

STYRK PERSONVERNET

Retten til privatliv er en grunnleggende verdi i et liberalt demokrati. Dagens teknologi gjør det mulig å samle inn, lagre, sammenstille og formidle persondata i nesten ubegrenset omfang. Derfor er det nødvendig at politikken trekker grensene som teknologiske fremskritt har opphevet.

Rettsstatens oppgave er å beskytte enkeltmennesker mot overgrep fra hverandre, men den har også til oppgave å beskytte oss mot overgrep fra staten selv. Derfor er det avgjørende at staten er varsom med å samle inn, lagre og sammenstille informasjon om borgere. I de tilfeller der det likevel er nødvendig å samle inn informasjon, er det avgjørende at personvernet ivaretas på en god måte og at sikre rutiner for oppbevaring og sletting følges. Det gjelder for eksempel ved innsamling av informasjon om trafikkdata, personlig økonomi og pasienters helsetilstand.

Klassisk overvåkning er nå supplert med omsorgsovervåkning. Storebror er erstattet med ”store mor”, hvor hjelp fra det offentlige forutsetter utlevering og registrering av store mengder privat informasjon. Helseopplysninger er svært privat og sensitiv informasjon, og hensynet til personvernet må derfor veie særlig tungt ved behandling av slike opplysninger. Det er en grunnleggende menneskerett at den enkeltes privatliv skal beskyttes, og at den enkelte selv skal få råde over opplysninger om private forhold.

Under regjeringen Stoltenberg har pasientenes personvern systematisk blitt svekket, blant annet ved at store mengder personidentifiserbare og private helseopplysninger samles i registre uten pasientens viten og vilje. Stortingets lovvedtak om kryptering av pasientenes navn og personnummer i helseregistrene er ikke fulgt opp. Regjeringen åpner også for omfattende utveksling av pasientjournaler mellom helsevirksomheter, uten at personvernet er betryggende ivaretatt.

Denne utviklingen krenker retten til privatliv, uthuler taushetsplikten og svekker tilliten til helsetjenesten og helseforskningen. Høyre mener at den enkelte selv skal ha rett til å råde over

sine private helseopplysninger, og at det skal stilles krav om samtykke eller reservasjonsrett for utveksling av slike opplysninger både mellom virksomheter i helsetjenesten og i forbindelse med helseforskning.

Dersom utveksling av opplysninger mellom virksomheter er nødvendig av hensyn til liv og helse, uten at innhenting av samtykke er mulig, må pasientene i ettertid varsles om at informasjonen er formidlet videre. Helseregistre skal være samtykkebaserte, pseudonyme og krypterte av en uavhengig instans. Disse tiltakene vil sikre god pasientbehandling og gi grunnlag for god forskning, samtidig som personvernet blir betryggende ivaretatt.

Høyre har i lengre tid vært bekymret over det samlede trykket mot personvernet i det norske samfunnet. Blant tiltakene Høyre har foreslått i Stortinget, er at:

- Alle offentlige registre og opplysningsbanker skal etablere en logg over hvem som henter ut informasjon og den enkelte skal få rett til innsyn i loggen knyttet til sin person.
- Personvernombud skal etableres ved store institusjoner og etater i justis- og helsesektoren.
- Utlevering av informasjon om inntekt og skatt bare skal skje ved forespørsel og med varsel til personen det innhentes opplysninger om.

Våre forslag er blitt avvist av regjeringspartiene.

EUs datalagringsdirektiv har aktualisert debatten om personvernet. Høyre er glad for at Regjeringen nå har utsatt fremleggelsen av sin proposisjon til etter at EUs evaluering av direktivet er offentliggjort, og at ulike aktører i EU nå er kritiske til direktivets nåværende utforming. Høyres landsmøte deler denne kritiske holdningen.

Ut fra vår prinsipielle holdning til personvernets sentrale plass i rettsstaten, fastslår Høyre at mulige positive effekter for kriminalitetsbekjempelse ikke i seg selv er tilstrekkelig for å gå inn for direktivet. For at Høyre skal kunne vurdere å støtte en norsk implementering av EUs datalagringsdirektiv kreves det sterke garantier for personvern og informasjonssikkerhet, blant annet på disse punktene:

- En høy strafferamme. Tre år, slik Regjeringen har skissert, er altfor lavt og inkluderer forbrytelser som ikke med rimelighet kan omfattes av et slikt inngrep i personvernet.
- En maksimal lagringstid på seks måneder.
- Krav om kryptering og såkalt lukket lagring av data, hvor data ikke kan hentes ut uten samarbeid mellom leverandør og politiet.
- Utlevering av data skal kun skje etter rettslig avgjørelse. Høyre vil gå inn for å fjerne Finanstilsynets adgang til trafikkdata uten rettslig avgjørelse.
- Styrking av Datatilsynets rolle, for eksempel ved å vurdere opposentrett i forbindelse med rettslig behandling av forespørsler om lagrede data.